

38-F-339

Konfiskováno
a na říšské radě interpellováno.

Odpoověď Masarykovi o vraždě Polenské.

Napsal **Ferd. Viček.**

1899.

Tiskem biskupské knihtiskárny v Hradci Králové.
Nákladem vlastním.

ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA
PŘÁVNICKÉ FAKULTY UJEP.

STARÝ FOND

Č. inv. 035850

Interpelace poslance Březnovského a soudruhů

na Říšské radě dne 13. prosince 1899

(dle stenografického protokolu strana 1791—1796)

podaná

na Jeho Excellenci pana ministra spravedlnosti v záležitosti konfiskace odpovědi na brožuru profesora Masaryka.

Záležitost polenské vraždy tak značně rozčeřila veřejné mínění v Čechách a jest nutno, by smutná událost tato věcně se projednávala a nekladly se nížádné překážky, když se věcně probírá, ale to se nedocílí, když státní nadvládnictví každé věcné jednání konfiskuje, jako se stalo s následovní odpovědí na brožuru prof. Masaryka, jež zní takto:

Odpoověď Masarykovi o vraždě Polenské.

Napsal Ferd. Vlček.

Tímto rozbořem brošury Masarykovy: »O nutnosti revidovat process Polenský«, chci odčinit hanbu českého jména. Český universitní profesor, hlasatel mravnosti a pravdy, připravuje nám českou a rakouskou dreyfusíadu. Čtenář se přesvědčí, že skutečně brošura jeho není nic jiného než nahozená kupa nesmyslů, lži a zmatených dohadův za tím účelem, aby osvobozen byl vrah Hilsner, jenž k činu se přiznal a aby v podezření byli lidé docela nevinní. Nebudu říkat, jak vystoupení Masarykovo na vzdělance působí. Pocity hnusu těžko vyjádřit. Tolik nesoudnosti, tolik nevědecké ukvapenosti, tolik chorobného a komandujícího velikášství — to vše dá se vysvětlit příčinami rozličnými, ale celkem musí se nazvat hlubokou mravní skleslostí.

I.

Předem Masaryk dokazuje, že vražda nestala se v Březině, ale jinde. Důkaz hlavní prý podává její ohledání a — neohledání.

»Veliký a každého myslícího zarazující fakt jest, že obě nohy mrtvolky, ležící na břiše obličejem k zemi, nalezeny ležící vedle sebe, v kolenech pak byly ohnuty v ostrém úhlu.« Masaryk dovolává se výroků znalců, že stuhnutí se stává po více hodinách. Usuzuje, že hned po zavraždění nohy v této posici býti nemohly,

a že více hodin po zavraždění s mrtvolou bylo manipulováno. Mrtvola dána v polohu za stuhnutí a sice více hodin po smrti. Kdo mrtvole nohy zkrivil? O Hilsnerovi obžaloba dokazuje, že byl viděn krátce po vykonání vraždy v Polné a uvádí se, že byl večer doma: kdo tedy byl při mrtvole? Patrně vrahové! — Tak míní Masaryk, ale jeho podiv nad ztuhlými nohami v úhlu ostrém vzprímenými snadno se rozpláší. Vrahové zavlekli obět od místa vraždy poněkud dále mezi stromky, z nichž za jedním nohy byly vztýčeny proto, že větve jeho bránily nohám sklesnouti. Větve tyto směrem po pravé straně mrtvoly byly četnější a hustší, za kterouž příčinou i kryly zelení svojí nohy a též i vzpíraly, jelikož vrahové tímto způsobem chtěli dosíci, aby nohy při vodorovné poloze na zemi nevyčnívaly z úkrytu na rychlo vyhlídnutého. Z pěšiny, která jest níže místa, kde mrtvola byla uložena, snadno kolemjdoucí nohy natažené byl by uviděl, z čehož patrně, že vzepření noh za stromkem bylo účelné. V této poloze tedy nohy ztuhly a tím přirozeně a jasně se vysvětluje »zarážející a veliký fakt« Masaryka, jenž tváří se při tomto svém nálezu, jakoby byl objevil šestý díl světa.

»Shledávám na mrtvole ještě jiný a stejně zarážející fakt. Tělo totiž leželo na břiše, na obličejí, bylo však do mírného oblouku směrem ku pravé straně zkriveno.« Ačkoli po vysvětlení první námitky Masarykovy tato druhá valné ceny nemá, přece konstatují, že jsem se vypytl pečlivě všech těch, kteří při mrtvole byli. Všichni, a vesměs věrohodní, dosvědčili mi, že tělo leželo těsně na zemi a že žádného oblou-

kového zkrivení do prava nebylo. Není mým úkolem vysvětlovati, kterak nota o zkrivení těla na pravou stranu do protokolu zapsána byla.

Z domněnek svých Masaryk vyvozuje: »Mrtvola byla buď přinesena nebo přivezena. Byla-li nesena, tedy byla nesena na zádech, nohama přes rameno pravé a nohy ohnuty k vůli pohodlí a rovnováze; v poloze té byly drženy rukou. Silným špagátem kolem krku nosič rukou druhou hlavu a trup si přidržoval. Z Věžnice na místo, kde mrtvola byla nalezena, není ani půl hodiny. Mrtvola i při vedení i při nesení byla dána do pytle, nebo něčím zabalena, aby nekrvácela a krev aby se zadržela v obalu. Od špagátu, kterým nosič hlavu a trup přidržoval, jest rýha strangulační. Rýha strangulační táhne se na pravé straně krku až v zádu k páteři. Z toho popisu vysvítá, že Anežka Hružová nebyla špagátem škrcena, sic by rýha byla také na straně levé a vůbec kolem krku celého. Za to rýha jen částečná a na straně pravé svědčí danému výkladu: špagátem hlava tak byla přitážena, že zároveň tělo směrem ku pravé straně bylo zkriveno.« Vzpřímené nohy mrtvoly mají svoji posici od nesení na ramenou. Malý koláč krevní asi jako dlaň veliký pochází snad***) z rány, na které se utvořil, nebo se usedl v šatech kolem hlavy otočených, nebo konečně byl přinesen. To, co se v popisu místa říká o jiných krevních stopách, lze vyložit potřísněním krví, která v šatstvu se byla nachytila.« Uvedše tyto vývody prof. Masaryka, bu-

*) Zkriveno nebylo, jak již podotčeno svrchu.

**) G. Masaryk užívá pomocného „snad“, ačkoli to znalcům za pochybení a nepřesnost vykládá.

deme mu nyní krok za krokem šlapat na paty. Mrtvola nebyla přenesena odjinud, neboť na ní neshledáno žádných vtisků. Oploštěniny a vtisky musily by nutně býti znatelný, kdyby mrtvola takovým způsobem, jak Masaryk vysvětluje, byla přenesena bývala. Mrtvola však byla úplně nedotčena, dokazujíc svými oválnými tvary, že s ní více hodin po smrti manipulováno nebylo. Rýha strangulační (škrtící) učiněna byla při vraždě, protože měla podlitiny. Nezapomínejme také, že tato rýha strangulační byla na přič krku, vodorovná. Podle výkladu Masarykova však musila by býti po pravé straně krku šikmo ku hlavě směřující na obou stranách, protože hlava, špagátem nesena, byla nadzvednuta. Podle výkladu Masarykova nikdy a nikdy nemohla povstat strangulační rýha vodorovná. Pakliže Masaryk chce míti i při nesení a při vezení mrtvolu šatem nebo pytlím zabalenu a otočenu, pak rozhodně nemohla povstati žádná rýha strangulační způsobená špagátem v rukou vraha, jenž mrtvolu ztuhlou již do lesa přenášel. Neboť jak možno zkrze tuto hmotnou látku tak typickou rýhu strangulační způsobiti? Masaryk chtěl najednou vysvětliti mnoho, ale nevysvětlil nic, v důkazovém řetězu sám sebe vyvraceje a porázeje, a s podivním jest, že filosof takový kotrmelec může udělat ve věci, kde právě logického myšlení potřebí jest. Situace se špagátem byla tato: jeden z vrahů z levé strany krku rukou táhl za špagát, odtud jasná rýha na straně pravé; druhý z vrahů na levé straně zasadil nůž k ostrému a určitému řezu. Košile nebyla při ohledání mrtvoly kolem hlavy otočena, nýbrž přehozena. Koláč krevní

nemohl povstati v ráně a vypadnouti, protože vzniká jen na zemi vytečením krve. Proto se nemohl usednouti ani v šatech ani býti přenesen, neboť v obou těchto případech sražená krev by měla tvar, který od lékařů nemohl by býti nazván krevním koláčem. Ostatní místa nebyla potřísněna krví v šatstvu se nachytavší, protože šaty krev vsají a pak ji nevystříkují; a výklad Masarykův v této příčině nejen jest násilný, ale naprosto též nemožný. Potřísnění místa nemohlo se naprosto jinak státi leč krví oběti, která na místě tom byla zavražděna. Masaryk mimo koláč krevní nevzpomněl okrvaveného místa, které bylo 25 cm. dlouhé a 15 cm. široké. Této velké krevní skvrny ovšem nevytvořila krev v šatech zachycená, nýbrž čerstvě z rány vytekla. Masaryk vytyká znalecům, že jejich znalecké poučení nebylo domyšleno. Patrně však z uvedených důkazů, že Masaryk nedomyslí sám, sice nemohl by tvrditi věci vzájemně si odporující a s objektivními nálezy naprosto nesouhlasící. Nevíme také, kdo pověděl Masarykovi, že četník Klenovec viděl na stráni úvozu znatelnou stopu. Na bílou sobotu bylo tam vidět stop sta a sta, protože Věžničtí těmi místy neustále od středy do Polné chodili. Cesta ta byla v čase tom rozšlapaná a o stopě vrahů nemůže být ani řeči. Vůbec ze všech vývodů Masarykových patrná jest naivní až nevědomost místa a celé situace. Rovněž bájkou jest, že stopy krevní již v pátek nalezeny byly, a ku podivu jest, že je Masaryk zdůrazňuje, když před tím tvrdil, že nesená mrtvola v látku zabalena byla, aby vytékání krve se zamezilo. Zase tu odpor, který u filo-

sofa na výsost překvapuje. Znalecky ohledáno jest plátno, které tak složeno a krví zabarveno bylo, že na prvý pohled na něm se poznalo otírání nože. To bylo také nastrojeno a přineseno? Anežka Hrůzova koupila si v městě sádlo. I po tomto faktu stopy na místě činu shledány byly, neboť nedaleko mrtvoly ležely pohozeny noviny, v nichž sádlo bylo zabaleno. Masaryk srozumitelným pokynem napovídá, že Anežku Hrůzovu zavraždil bratr a její matka. Protiví se takořka člověku, toto děsné podezření od hodných lidí těch odvracet. Nicméně tak třeba učinit, ježto poctiví vesničané napadení jsou vzdělavcem filosofem, který, byť na čas leckoho omámil hlásáním lidskosti, přece tentokrát prozradil se, že jeho zdánlivě filosofická odůvodňování nejsou prosta prohnání, chladné a děsné vypočítavosti, která dle potřeby i pravdu dovede uskrtit. Uvažme! Všechny nálezy, důvody a svědectví došly výrazu svého v odsouzení a přiznání se účastnivšího se Hilsnera. Ze souhrnu těchto názorných zjevů Masaryk vymítil Hilsnera a podstrčil vše bratrovi a matce Anežky Hrůzovy. Dovočováním Masarykovým tito prostí vesničané použitím zkušeností prohnání zločinců, úžasnou kombinací a prozíravostí důsledků stávají se raffinovanými vrahy, aby — podezření smazáno bylo z tváře Hilsnera a jeho posud neznámých soudruhů. Těchto výsledků Masaryk dosíci chtěl a pro sebe také dosáhl, nepřesvědčil však těch pozorovatelů, kteří, byť sebe vzdálenějšími byli, již prostým pochodem myšlení poznati musí, že vražda spáchána na místě, které udává obžalovací spis státního návladního a že tudíž

Masarykova vražda, umístěná ve Věžnické chalupě, nemá ani té nejmenší podpory a důvodu. Proti Hilsnerovi jest celá řada přesvědčujících důkazů. Každý by očekával, že Masaryk chtě, Hilsnera obhájit, tyto důkazy rozmete a vyvrátí. Ale statečný obhájce před důkazy zavírá oči a před nimi utíká, vrhaje podezření proti osobám docela nevinným. Toto úžasně počínání Masarykovo nejen zpřevracuje všechny zákony zdravého myšlení, ale jest mimo to hluboce nemravné a nelidské. Vmysleme se v úvahy vesnických lidí, kteří by něco takového spáchati chtěli. Přirozená chytrost již vnuká, aby mrtvola zanesena byla v úkryt, kdež by teprve po dlouhé době nalezena byla, aby stopy v čase tom úplně vyhlazeny byly a bezvýsledným bylo prohledání domácnosti, jehož se hned příslušní orgánové podnímají.

Každému vrahovi jde o to, spáchat čin jistě a zkrátka. Na blízku Věžničky jsou v Březině takové houštiny, že jen po důkladném pátrání mrtvola by se našel mohla. Slepý pud již kázal by tedy, mrtvolu dopravit do hustých porostlin, a nevláčet se s ní až ku Polné a nevydávat se v nebezpečení, které tkví jednak v dlouhé cestě, jednak v umístění a ústroji mrtvoly při cestě, která i v noci nikterak nebyla osamělou. Kdo by takto jednal, buď kdo buď, nutně za hlupce považován býti musí, ač podle Masarykova myšlení zároveň chytrákem jest, jenž nastrojí věc vzevřením vraždy rituelní, která dolehne na Hilsnera a jeho neznámé spoluvrahy. Zdaž již tento psychologický rozpor neporáží Masarykovo »vědecké« předsvědčení zúplna?!

Zkrátka řečeno, Masaryk nedokázal, že vražda v Březině se nestala. Jeho důvody jsou slabé, násilné a nevědecké. Naopak všechno přesvědčující tíhou dokazuje, že vražda se stala na místě, kde mrtvola byla nalezena.

II.

Druhý důsledek Masarykova vyšetřování zní: Vražda stala se nejpravděpodobněji v obydlí a v době, kdy zavražděná byla svlečena. Tomu nasvědčuje, že mrtvola byla jen v botkách, punčochách a zbytku košile. O vlasech stojí, že byly rozčuchané: to svědčí tomu, že byly již rozpuštěny; vrahové v lese při svém velikém chvatu, jak se naň ukazuje, nebyli by se rozpouštěním účesu zameškávali. Na hlavě našlo se 8 ran kameny způsobených. To však odporuje tvrzení, že Anežka H. také byla strangulována. Vrahové měli totiž podle předpokladu obžaloby největší chvat. Vrahů bylo více, k čemu byli by tlčením do hlavy obět svou napřed omračovali, když ji mohli omráčit strangulací? A k čemu by ji vůbec byli omračovali, když jich bylo tolik, že přepadenou mohli svázat a ucpat ústa? Obžaloba tvrdí, že vražda byla promyšlena — k tomu se vražední procedura obžaloby nehodí. Ty dva šátky nalezeny 6 metrů od místa činu složené. Vrahové v největším chvatu měli k tomu čas? Podle počasí (březen a deštivý čas) Anežka H. šátky na hlavě jistě měla. Doma ovšem šátky se skládají. Dr. Bulova byl rozrušen ohnutím nohou. Lékařové, aby se mohli podívat do kabátce, rozřízli jej nůžkami. Košile a její sou-

částky byly přestříhovány — nůžkami! Nůžky v lese! Kabátce byl svlečený a zase zapjatý na mrtvole! Konečně pro vraždu v obydlí mluví fakt, že prsty a dlaně byly jen krví zbroceny a že za nehty obou rukou nalezena jen krev, žádné bláto, ačkoli se vražda podle žaloby stala v lese na měkké půdě jarním deštěm zkyprené. Pro vraždu v obydlí mluví také čistota mrtvoly — byla snad myta, a konečně by sem ukazoval také fakt, že při pitvě nalezeny v žaludku hojné zbytky jídla, hlavně mléka. — Těmito důvody podepírá Masaryk mínění své, že dívka zabita byla v obydlí a v době, kdy byla svlečena. Předem proti přesvědčení Masarykovu mluví všechny ty předměty, které s sebou z Polné nesla a na sobě měla a které všechny na místě činu nalezeny byly vyjma růženec. Kdyby to byli učinili vesničané, byl jejich plán přímo geniálně promyšlen, jenže všechny ty předměty přenašed jeden spolu s mrtvolou na místo přinést nemohl, za kterouž příčinou Masaryk zapomněl ještě na jednoho nosiče, kterým by musila být rozhodně matka zavražděné. Tu, aby vylíčení bylo úplné, Masaryk zase nedomyslil. Mrtvola měla na nohou botky a punčochy a přece prvá práce vesnických dívek jest po návratu do domova se zouti. Botky i punčochy byly na mrtvole rozvázány. Anežka Hružova podle Masaryka chodila spat v botkách rozvázaných! Zase jedna perla vzácných zkušeností Masarykových a logického myšlení! Rovněž rozčuchané vlasy Masarykovo mínění nepodporují. Může býti při vražedném zápasu co přirozenějšího nežli rozčuchání vlasů? Vždyť dívce šátky s hlavy strhány byly, do hlavy

byla tlučena a za vlasy jistě držena byla, když onen známý řez vykonáván byl. Při tom zajisté účes nemohl zůstat v původní podobě. Masaryk svoji rýhu na krku mrtvoly již ztuhlé uhájiti chtě, upozorňuje, že znalci si odporovali. K čemu prý tlučení do hlavy a k tomu ještě strangulace? Ačkoli Masaryk v místě tom mluví poněkud nejasně, přece zdá se dle dalších jeho vývodů, že chce odstraniti úmysl omračování. A přece věc jest tak jasná a snadno vyložitelná. Vrahové jednoduše oběť svoji omráčiti musili, a tato omračovací průprava byla naprosto nutná, aby obrana dívky živé nepřekážela řezu a vykrvácení. Podle Masaryka omráčení nebylo potřebí, ježto vrahové mohli dívku svázat a ústa ucpat. Této procedury, kterou Masaryk navrhuje, vrahové ve svém vlastním zájmu nesměli se dopustiti! Dívka byla by křičela a jediný jen výkřik, který v takových okolnostech zajisté hrozný jest, byl s to, aby upozornil někoho na vrahy. Vždyť bylo ještě světlo a místo vraždy tak vysazené. Já sám v tom čase kolem houštiny procházkou jsem chodíval každodenně. Omráčení bylo nutné a to ránu ze zadu, a prvou tuto ránu zasadila oloupaná hůl. Odtud krevní skvrna na jednom šátku. Šátky pak strženy a další rány zasazeny kameny. Ptá-li se Masaryk, zdali bušeno do šátků na hlavě a jsou-li na nich údery znatelné, pak zase nedomyslí. V ohledání přece jest poznámka, že vlasy krví zpečeny byly; z toho vysvitá, že šátky při ranách na hlavě již nebyly, ježto mnohem znatelněji a hojněji musily by býti okrvaveny. Masaryk ukazuje na složení šátků. Okolnosti té přičítá význam

příliš veliký a táže se, zda vrahové měli k tomu čas. Šátky nebyly tak přesně složeny, aby do truhly dány býti mohly. Ostatní šatstvo složeno nebylo a přece bylo také pod smrčky, a věnoval-li některý vrah dvěma šátkům takovou pozornost, nebylo k tomu třeba tolik času, protože složení bylo na rychlo učiněné bez úplnosti a formy, v jaké obyčejně šátky se skládávají. Ostatně není jisto, zda význam »složeny« kryje se se skutečností. V protokole, jenž při nálezu mrtvoly sepsán byl, několikrát mluveno jest o předmětech krví zbrocených, ač v pravdě byly jen krví potřísněny. Vrahové odklízeli šatstvo pod smrčky, aby hned při cestě nebylo nalezeno a mrtvola aby nebyla brzo objevena; a jeden disponoval s uschovaným kusem šatu tak, jiný jinak.

Masaryk odpirá obžalobě, že by vražda byla promyšlena a s chvatem vykonána. Na promyšlení ukazuje celý postup zřetelně. K tomuto tvrzení svému uvedu důkazy. Dívka nemohla být přepadena jinde jen na místě, kde mrtvolou již nalezena byla. Míním totiž přepadení v lese; na cestu při světle denním nemohli se vrahové odvážiti. Cesta pak z Polné až do Věžničky jenom v tom místě lesa se dotýká a nikde jinde, a několika těmi kroky těsně vedle houštiny chodívali Věžničané na jaře a na podzim, kdy na druhé straně úvozu pěšinka, obyčejná to cesta, jest zablácena a k chůzi nepohodlná. Jakmile však na jaře vyschne a na podzim umrzne, nikdo pěšinou na druhé straně úvozu, která jest travnatá, nechodí a tudy ovšem ani okrajem houštiny neprochází. Anežka, jako jiní, chodila v tom čase po vysokém břehu

a musila projít rohem houštiny. To věděli vrahové dobře a proto místo ono právě vyvolili.

V úterý 28. března, tedy den před vraždou, viděl jsem jednoho z vrahů na kraji prvního lesíka. Cizinec onen, když jsem hlouběji zašel do lesa, pronikavě a silně hvizdnuv dáváje výstražný signal druhům, kteří na oběť čekali. A skutečně Hilsner přiznává se o mně podobně, že jsem vraždu v úterý svojí procházkou v Březině překazil. Patrně tedy, jak byli vrahové ostražiti, vědouce hned, že někdo do lesa vešel a že vraždu spáchatí nemožno.

Několika těmito poznámkami zřetelně zajisté dokázal jsem, že vrahové se důkladně připravovali a jednali velmi promyšleně.

I chvat při vraždě snadno možno poznati: šaty byly násilně strhány, nožem řezány, košile přetržena, odtud rozcupované nitky na smrčících, mrtvola tak blízko pěšiny položena, ač několik kroků dále v záhonech pod smrčky jest skoro tma atd. Vše nasvědčuje, kterak vrahové snažili se, aby byli co nejdříve s přišerným úkolem hotovi.

Masaryk dí, že lékaři rozřizli kabátec nůžkami. Doptal jsem se jich a odpověděli mi, že toho nikdo neučinil. Dovolává-li se Masaryk této skutečnosti, pak prozrazuje velmi mnoho. I jeho poznámka, že kabátec stržený byl zase zapjat, jest podezřelá. Kabátec při nálezu nebyl zapjat a nic nebylo stříháno, nýbrž přeřezáno. Masaryk jest tu v podivném spojení s drem Bullovou, který zjednal si přístup ke »corpus delicti« způsobem nezákonným. Je-li všemu tak, jak Masaryk píše, pak po rozsudku

bylo s šatstvem manipulováno, aby stopy zločinu Hilsnerova a soudruhů byly smazány.

Pak se jedná o zločin nejen proti humanitě, nýbrž i proti trestnímu zákonu.

Masaryk diví se, že za nehty mrtvoly nebylo nalezeno žádného bláta, jen krev tam byla. Vždyť dívka měla nátepníčky, což v protokole ohledacím výslovně jest uvedeno, nemohlo se tedy za nehty bláto dostatí.

Pro vraždu v obydlí mluví prý také čistota mrtvoly — byla snad myta.*) Co všechno Masaryk nevybájí! Byla-li myta, proč neumyta také hlava? Nic však neděje se bez příčiny a tady umytí tomu schází všeliká rozumná příčina. Strany zbytků jídla dlužno připomenout, že Anežka Hružova dříve, nežli odešla ze šití domů, snědla mléko s chlebem, což skutečně při pitvě shledáno, doma pak u Hružů matka i bratr zavražděné jedli jaternice a brambory. Fakt tento, jehož Masaryk se dovolává, svědčí právě proti jeho domněnce.

Důkaz o zavraždění Anežky Hružovy doma v bytě zůstal nám Masaryk dlužen, citě sám slabost své argumentace, hraje v narážkách a nejistě tuká tu a onde, aby aspoň nějaké pravděpodobnosti se domohl, leč i ta v jeho mínění úplně jest vyloučena a rozplývá se, čím úsilněji snaží se ji Masaryk zachytiti.

Všechny okolnosti odkazují opětne a opětne k tomu, že oběť zavražděna byla v lese na místě, kdež byla nalezena.

*) Zase „snad“, které Masaryk lékařům vytýká, jehož však sám neubíhá.

III.

Masaryk zmiňuje se i o způsobu vraždy. Jeho zamilovanou myšlénkou jest suggestce vraždy rituelní. Celý process Polerský točil prý se pod touto suggestcí. Stěžuje si, že mnoho mluví se o noži košeráckém, o zařezávání, o řezu, říznutí anebo zakošerování, jak prý to kdosi v brošure lapidárně pojmenoval. Tento způsob vyjadřování odpovídá sice obecné pověře, ale neodpovídá nálezů na mrtvole. Anežce Hrůzové nebyl krk podřezán, nýbrž byla zapíchnuta. Rána na levé straně krku byla způsobena bodnutím a řezem obyčejným.

Sami znalci vykládají, že rána stala se v poloze obličejem k zemi, aby prý krev kolem nestříkala; také k této domněnce hodí se jen zapíchnutí, nikoli podřezání. Nožem košeráckým bodnout nelze, jen právě vodorovně zařezávat. Nůž košerující, vůbec řezající byl by narazil na kost za uchem a nemohl by vniknout do hloubky až k páteři.

Znalci, místo toto přečtete, odborné znalosti Masarykově v zařezávání sezasmáli. Řeznou ránu na Anežce Hrůzové proměniti v bodnutí, jest násilí pravdě učiněné. Ještě nejsme tak daleko, že musilo se něco v minulosti tak stát, jak si toho Masaryk v přítomnosti přeje. Byl jsem přítomen v Polné, když titíž znalci brošuru Masarykovu pročítali. Podivili se zejména tvrzení, že zaříznutí neodpovídá nálezů na mrtvole. Důkladnost a vědeckost Masarykova jest podivuhodna; mrtvolu neviděl a opovazuje se mluvit, že to a to neodpovídá nálezů. Všemi zkušenostmi dosvědčeno jest a nález sám de-

monstruje, že na krku Anežky Hrůzovy proveden řez a nikoli rána bodená. Znalci dosvědčují, že kdyby pravdou bylo tvrzení Masarykovo, musila by býti aspoň v těch místech, kde nůž zaboden, rána trhaná a zhmožděná, kdežto rána na mrtvole byla okrajů ostrých, krví nepodlitých a nezmožděných. Právilí však Masaryk, že košerování děje se řezem vodorovným a rána Anežky Hrůzovy byla více směrem šikmým vedena, pak právě okolnost ta svědčí výrokům znalců. Řez vodorovný ovšem může býti proveden na zvířeti, protože všechno jest připraveno a v klidu. Zařezavač Anežky Hrůzovy však chvátal a maje nepříhodnou posici, ježto obět obličejem k zemi obrácena byla, na místo řezu dobře neviděl. Masaryk dí, že nůž zařezávající musil by narazit na kost za uchem. To by se snadno mohlo státi laikovi, a že se tak nestalo, právě prozrazuje odborníka.

Chtě vyvraceti smělost a drzost vrahů, jakož i chvat jejich, dotýká se Masaryk složených šátků a jiných předmětů, kterými prý místo přímo vyzývavě bylo postřeno. —

Pročschovány byly předměty pod stromky? Patrně proto, aby nebyly od chodců viděny. Za tou příčinou na kupu vrahové jich naházeti nemohly, ježto by kolem jdoucím patrna byla. Z toho lze také vysvětlit, proč menší předměty, jako košík a šátky, byly pěšinou na blízku, a proč sukně, jež jsou většího objemu, byly až 25 m. v dáli pod stromky uloženy.

Snadno padají též námitky Masarykovy proti jeho vlastnímu výroku, že by vrahové rituelní jednali tajně. »A však jaká tajnost, táže se Ma-

saryk, když na místo ze samé Polné také dobře jest vidět? A nebylo by do Polné také slyšet?« Tyto dvě otázky jsou zase dokladem, s jakou nepřipraveností a lehkomyšlností pisatel brošury tak důležitou věc objasnit chce. Na místo vedle houštiny člověk bystrého zraku z Polné ovšem by mohl viděti, naprosto však není viděti na místo, kde vražda byla páchána, jelikož vrahové byli mezi stromky skryti a mimo to počínalo již večerní šero, kdy předměty stávají se nejasnými. A ještě ten bystrozraký musil by na pavlače několika těch málo domů vystoupiti, z nichž průhled na místo označené se otevírá, neboť z ostatních domů všech pro návrší tam vidět nemožno. Z té dálky do Polné také není naprosto slyšeti; ostatně aby dívka nekřičela, postarali se vrahové úderem holí do hlavy, v kteréžto příčině měli též svou úlohu kameny. Ku poznámce Masarykově, že vrahové rituelní jednali by tajně, připomínáme ještě, že každý vrah, který nechce být prozrazen, snaží se jednat tajně. I v Polenské vraždě jednali vrahové tajně, což patrně z toho, že po dlouhém pátrání jedině Hilsner usvědčen býti mohl. Podle všeho žádá Masaryk, aby vrahové rituelní byli neviditelní!

Masaryk mluví ještě o několika svědčích a jejich výpovědích. Vývody jeho i tady vynikají slabostí a nedomyšleností právě takovou, kterou jsme na předešlých domněnkách jeho s dostatek ukázali.

Klade důraz na váhavost Pešáka, jenž se svědecktím svým hned se nepřihlásil. Jsem osobně přesvědčen, že Pešák důvěrně se sděloval o věci dávno před tím, nežli činně vystoupil.

Pešák Hilsnera z Dobroutovské silnice docela dobře viděti mohl. Já sám poznal jsem z téže silnice jistého pána, který šel krajem Březiny a byl mně mnohem vzdálenější, nežli Hilsner Pešákovi. Praví se též, že toho dne k večeru přšlo a že bylo nejasno. Se vši určitostí tvrdím, že bylo jasno a že nepršelo. Masaryk též obírá se svědecktím Vomelové z Vězničky. Nechci rozhodovat, zda člověk, jenž na starostovou z lesa vyrazil, byl Hilsner nebo nikoli. Ale nemohu opomenout okolnosti, která podezření Masarykovo proti domácím Anežky Hružovy naprosto vyvracuje. Starostová Vomelová vyslyšána jsouc četníkem Klenovcem, popisovala hůl, kterou měl v ruce onen neznámý. Popis její úplně se hodil na hůl, která u okresního soudu byla uschována. A to právě jest důležité, že popisovala dřive, nežli jí byla ta hůl ukázána, která na místě vraždy byla nalezena.

Nuže, jak toto faktum možno vysvětliti, když Masaryk podezírá bratra zavražděného, kterého přece Vomelová dobře zná? Zase tu důkaz, jak Masaryk myslí a vědecky Hilsnera obhajuje!

Dlouho by bylo ještě mluvit, kdybych na všechny slabiny Masarykovy argumentace upozorniti chtěl. Ale toto, tuším, dostačí. Psal jsem několik těchto poznámek proto, že brošura Masarykova jest rozšiřována a zneužívá se jí k zvrácení pravdy, která děsným hlasem ve vraždě Polenské zaznívá. A jelikož Masaryk prohlašuje, že vraždou števe se proti židům, tohoto úmyslu u sebe popírám. Jedná se mi o pravdu a lidskost, a Masaryk praví, že i on z těchže motivů brošuru svoji spracoval. Kde jest zájem o tyto vznešené statky čistší, u mně

či u Masaryka, zůstavuji posoudit soudnému čtenářstvu.

Masaryk pravil: »Psal jsem brošuru tak vědecky, jako svá díla jiná«. Jsou řídké úkazy, aby kdo vlastní díla literární tak odsoudil, jako Masaryk slovy právě citovanými. Zneužívání vraždy Polenské k agitaci vytýkal Masaryk straně mladočeské; pravě, že to jest politický klerikalism, jinde nazývá to katolickým a klerikálním antisemitismem. Zmatení a strannická rozvášněnost v názvech těch jsou patrné, ať nic nedím o chorobném sebe přeceňování, kterého se stářím jeho přibývá a které zbavuje ho názvu filosofa.

Hleďme kolem na své řady,
co tu klamu, lsti a zrady,
co tu nízkosti se plazí,
co tu zášti srdce mrazí,
co tu zmijí
před cizím se podle svjijí,
svým pak vztekle syčí v sluch!

Písňe otroka.

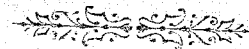

Jak vidět, jest odpověď tato psána ve věcném a mírném tonu, následkem toho táží se podepsaní:

»Jest pan ministr ochoten, dáti nařízení, aby se podobné libovolné konfiskace neprováděly?«

Vídeň, 13. prosince 1899.

Holanský.	Březnovský.
Brdlík.	Dr. Grégr.
Skála.	Dr. Šílený.
Dr. Engel.	Sokol.
Udržal.	Heimrich.
Bělský.	Kulp.
König.	Rozkošný.
Dr. Blažek.	Hořica.
Schwarz.	Dr. Dvořák.
Teklý.	Lebloch.
Sehnal.	Loula.

ÚK PrF MU Brno

3129S35850